

ZAPISNIK

sa 53. sjednice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore,
održane 16. aprila 2014. godine

Sjednica je počela u 10:15 časova.

Predsjedavao je Aleksandar Damjanović, predsjednik Odbora.

Sjednici su prisustvovali poslanici: Zoran Jelić, Veljko Zarubica, Rešid Adrović, Filip Vuković, Almer Kalač, Strahinja Bulajić, Milutin Đukanović, Nebojša Medojević, Srđan Milić i Mladen Bojanić.

Sjednici nijesu prisustvovali poslanici: Damir Šehović i Nik Gjelošhaj.

Predsjednik Odbora konstatovao je da postoji kvorum za rad i punovažno odlučivanje.

U radu sjednice, u skladu sa, članom 67 Poslovnika Skupštine, učestvovali su: Dragan Kujović, v.d. Generalnog direktora Direktorata za industriju i preduzetništvo u Ministarstvu ekonomije, Goran Nikolić, predstavnik Direktorata za industriju i preduzetništvo u Ministarstvu ekonomije, dr Milan Dabović, predsjednik Senata Državne revizorske institucije (DRI); Branislav Radulović i Nikola Kovačević, članovi Senata Državne revizorske institucije (DRI); Rade Krivokapić, predsjednik Sindikalne organizacije radnika proizvodnje aluminijuma; Borislav Bojanović, predsjednik Samostalnog sindikata Rudnika boksita; Ilija Đilas, predsjednik Sindikata radnika Rudnika boksita i Nikola Raković, predstavnik Udruženja bivših radnika – penzionera (Udruženje) Kombinata aluminijuma a.d. Podgorica (KAP).

Rad sjednice pratili su predstavnici bivših radnika KAP-a, sada penzioneri: Radojica Tomić, Zoran Vukotić, Slavko Otašević, Velizar Radulović i Radovan Tošković.

Sjednicu je, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, pratio i predstavnik NVO „Institut Alternativa“, Marko Sošić.

Pozivu za prisustvo sjednici nije se odazvala, Sandra Obradović, predsjednica Sindikata metalnih radnika Crne Gore – sindikat Kombinata aluminijuma a.d. Podgorica.

Ministar ekonomije, dr Vladimir Kavarić, u svojstvu predstavnika Vlade, dopisom – mejlom, obavijestio je Odbor da zbog ranije preuzetih obaveza nije u mogućnosti da prisustvuje sjednici.

Rad sjednice su pratili predstavnici medija.

Za sjednicu je utvrđen slijedeći

DNEVNI RED

-Usvajanje zapisnika sa 48, 49, 50. i 51. sjednice-

1. REALIZACIJA ZAKLJUČKA SKUPŠTINE CRNE GORE, BROJ: 00-72/12-2/42, OD 27. DECEMBRA 2013. GODINE, KOJI SE ODNOSI NA KAP („SLUŽBENI LIST CG, BR. 61/13“)

* * *

-Zapisnici sa 48, 49, 50. i 51. sjednice usvojeni su bez primjedbi.

Prva tačka - REALIZACIJA ZAKLJUČKA SKUPŠTINE CRNE GORE, BROJ 00-72/12-2/42, OD 27. DECEMBRA 2013. GODINE, KOJI SE ODNOSI NA KAP.

Predsjednik Odbora, Aleksandar Damjanović, podsjetio je da je Skupština Crne Gore u četiri navrata usvojila zaključke, u cilju rješavanja nagomilanih problema u KAP-u i to:

1. **Zaključke (pet)**, broj: 00-72/12-2/13, od 29. februara 2012. godine, objavljeni u „Službenom listu Crne Gore“, broj 14/12 od 7. marta 2012. godine;
2. **Zaključke (tri)**, broj: 00-72/12-2/24, od 8. juna 2012. godine, kojima su osnaženi zaključci od 29. februara 2012. godine, objavljeni u „Službenom listu Crne Gore“, broj 31/12 od 15. juna 2012. godine kao i
3. **Zaključke (devet)**, broj: 00-72/12-2/36, od 30. aprila 2013. godine, objavljeni u „Službenom listu Crne Gore“, broj 21/13 od 10. maja 2013. godine, a koji čine cjelinu sa prethodno donesenim zaključcima.
4. **Zaključak (jedan)**, broj: 00-72/12-2/42, od 27. decembra 2013. godine, objavljen u „Službenom listu Crne Gore“, broj 61/13 od 30. decembra 2013. godine.

Ukazao je i da je tačka dnevnog reda definisana na bazi prethodno navedenog, a polazeći od Plana rada Odbora za ekonomiju, finansije i budžet za 2014. godinu i Akcionog plana Skupštine Crne Gore, s ciljem da se pribave informacije o stepenu realizacije Zaključka Skupštine Crne Gore od 27. decembra 2013. godine, koji se odnosi na tačke 2, 4 i 5 zaključaka Skupštine Crne Gore od 30. aprila 2013. godine.

Takođe, podsjetio je da je Odbor na 32 sjednici, održanoj 4. novembra 2013. godine, polazeći od zaključaka Skupštine Crne Gore, objavljenih u Službenom listu Crne Gore br. 21/13, a koji predstavljaju cjelinu sa zaključcima, koje je Skupština donijela, 29. februara i 8. juna 2012. godine, razmotrio realizaciju navedenih zaključaka.

Predsjednik Odbora, obavijestio je prisutne da, u skladu sa Zakonom o zaštiti državnih interesa u rudarsko - metalurškom sektoru, Skupštini Crne Gore još uvijek, u skladu sa članom 3 navedenog Zakona, nije dostavljena Odluka o prodaji strateškom investitoru.

V.D. Generalnog direktora Direktorata za industriju i preduzetništvo u Ministarstvu ekonomije, **Dragan Kujović**, ukazao je da se, imajući u vidu 32. sjednicu Odbora, održanu 4. novembra 2013. godine, kada je razmatrana realizacija zaključaka Skupštine Crne Gore broj: 00-72/12-2/36, od 30. aprila 2013. godine, pozicija Ministarstva ekonomije i stavovi nijesu promijenili. Takođe, naveo je da su od tada bila dva oglasa za prodaju KAP-a i da je stečajni upravnik donio odluku o prihvatanju ponude i da se očekuje odluka o tome da li će se sklopiti ugovor sa ponuđačem. U odnosu na obavezu Vlade iz zaključka Skupštine, koja se odnosi na izradu Studije dugoročne održivosti i razvoja aluminijske industrije u Crnoj Gori, koju bi uradio stručni tim sastavljen od domaćih i stranih eksperata, ponovio je stav da samim činom uvođenja stečaja u KAP-u, takva Studija gubi smisao. Takođe, naveo je da je potrebno obratiti pažnju i voditi

računa o tome da je CEAC, odnosno En+ grupa, pokrenula protiv države Crne Gore dva arbitražna postupka, kao i da su pokrenuti još neki postupci, kako se ne bi napravila šteta i pogoršala pozicija Crne Gore u arbitražnom postupku, posebno imajući u vidu tvrdnje da je stečajni postupak osmišljen sa ciljem da država povрати vlasništvo u KAP-u. Ponovio je da je stečaj pokrenut u skladu sa Zakonom o stečaju i da je, shodno Zakonu, potrebno zaštititi interese povjerilaca i kroz navedeni postupak obezbijediti da KAP dobije novog vlasnika i nastavi sa radom. Takođe, naveo je da je na osnovu Zakona o zaštiti državnih interesa u rudarsko-metalurškom sektoru Crne Gore, jedini povjerilac koji je tražio da se taj postupak ispoštuje i ponuda dostavi Skupštini Crne Gore, CEAC, i da ide u prilog njihovoj tezi da je ovaj proces osmišljen onako kako oni smatraju da jeste. U vezi sa zaključkom, koji se odnosi na prava zaposlenih, ukazao je da su zaposleni, kao i ostali povjerioci, prilikom uvođenja stečaja, bili u prilici da prijave svoja potraživanja i da su to i uradili. Takođe, ukazao je i da je izmjenama Zakona o penzijskom i invalidskom osiuguranju omogućeno radnicima da iskoriste benefite tog zakona i da je Vlada obezbijedila 2,2 mil € da se isplate radnici kako se ne bi čekala raspodjela sredstava iz stečajne mase, kao i da su ostala potraživanja radnika definisana kroz Zakon o stečaju i prijavljena kod stečajnog upravnika. Podsjetio je i na obećanje Vlade, da radnici KAP-a i Rudnika boksita, koji ostanu bez posla mogu računati na određeni nivo otpremnine. S obzirom na navedeno, iskazao je stav da je ovaj zaključak ispoštovan.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije, **dr Milan Dabović**, konstatovao je da je pitanje KAP-a tema koja je već duže prisutna u javnosti, da je DRI izvršila reviziju garancija KAP-a i drugih subjekata na teritoriji Crne Gore i da je s obzirom na aktuelnost teme, Skupština Crne Gore donijela zaključak kojim je obavezala DRI da izvrši reviziju dugova KAP-a. Naveo je da je Senat DRI razmatrao mogućnost realizacije tog zaključka i o tome obavijestio javnost 16. oktobra 2013. godine. Podsjetio je da je u julu 2013. godine otvoren stečajni postupak u KAP-u i da je od tog momenta, shodno Zakonu o stečaju i poštujući pozitivne zakonske propise, Senat DRI ocijenio da ne postoje mogućnosti da se DRI dalje angažuje kada je u pitanju revizija dugova KAP-a. Zaključak o kojem se obavještava javnost objavljen je i na internet stranici DRI.

Predsjednik Sindikalne organizacije radnika proizvodnje aluminijuma, **Rade Krivokapić**, izrazio je zadovoljstvo što se na Odboru ponovo aktuelizuje tema KAP-a i ocijenio da je sjednica Odbora prilika da se ukaže i na probleme sa kojima se susreću radnici u navedenom preduzeću, imajući u vidu da već deset mjeseci KAP radi u stečaju i da je potrebno svakodnevno ulaganje kako bi se aluminijumska industrija održala. Podsjetio je da je ruski menadžment svojim nečinjenjem doveo KAP u situaciju da se on postepeno gasi i naveo primjer da je nekada radilo 520 ćelija, a da je danas u pogonu 190 i da je proizvodnja sa nekadašnjih 120.000 tona svedena na 30.000 - 40.000 tona na godišnjem nivou. Apelovao je na nadležne da se što prije donese odluka o KAP-u i konstatovao da bi bilo porazno da se KAP ugasi, a potom donosi odluka.

Predsjednik Samostalnog sindikata Rudnika boksita, **Borislav Bojanović**, ukazao je da predstavnici radnika Rudnika boksita imaju stalne kontakte sa Ministarstvom ekonomije i Ministarstvom rada i socijalnog staranja, i da se traže najpovoljnija rješenja za izlazak iz krize. Postavio je pitanje da li Zakon o finansiranju političkih partija utiče na opštinu Nikšić, jer su Rudnici boksita, Montavar-Metalac i Željezara a.d. Nikšić, očekivali rješavanje određenih problema u vezi sa socijalnim programom, kao i obavijestio Odbor da je od Ministarstva ekonomije dobijena informacija da se to može riješiti tek u junu mjesecu tekuće godine. Ukazao je da svako odlaganje rješavanja problema u Rudnicima boksita dovodi do još većih problema i podsjetio da su Rudnici boksita u situaciji da proizvode i da je raspisan javni poziv za prodaju rude na koji su se javile četiri firme iz Crne Gore, koje traže oko 610.000 tona boksita, što je i potvrda da Rudnici boksita imaju perspektivu. U odnosu na stečajni postupak u Rudnicima boksita ukazao je da radnici nijesu zadovoljni i da smatraju da su oštećeni i podsjetio na član 55 Zakona o stečaju, koji, između ostalog, definiše da se zaostale zarade isplaćuju po minimalnoj cijeni rada i ukazao na nedorečenost tog stava jer se ne zna po kojoj minimalnoj cijeni rada. Naveo je da je stečajni upravnik te zarade obračunao po minimalnoj cijeni od 193 eura, ali da je tumačenje u Ministarstvu ekonomije drugačije, odnosno, da je to osnovna zarada u Rudnicima boksita, što bi i odgovaralo radnicima.

Predsjednik Sindikata radnika Rudnika boksita, **Ilija Đilas**, naveo je podatak da je trenutno 310 radnika zaposleno u Rudnicima boksita i da se pojavljuje dosta kupaca za rudu, kao i da je na posljednjem oglasu cijena tone rude povećana za 3,20 eura, što dovodi do zaključka da Rudnici boksita imaju dobru perspektivu. Ukazao je na potrebu da se radnicima što prije izađe u susret, da se poveže radni staž i uplate zaostala dugovanja.

Predstavnik Udruženja bivših radnika - penzionera KAP-a, **Nikola Raković**, iskazao je zahvalnost u ime 420 bivših radnika KAP-a, na mogućnosti da njihovi predstavnici učestvuju na sjednici Odbora. Podsjetio je da je, kada je u pitanju KAP i 420 radnika-penzionera, prvobitno 55 radnika dobilo ponudu da mogu da se prijave za penzionisanje, da je to pratila određena suma novca koja je trebalo da zadovolji potrebe koje se odnose na otpremnine i beneficirani radni staž, ali da se potom desilo da oko 20 njih nije imalo potrebe za beneficiranim radnim stažom i da su dobili otpremnine i otišli u penziju. Naveo je da su sredstva za ostalih oko 30 radnika, potrošena za proizvodnju i da oni nijesu ostvarili svoja prava i, s tim u vezi, postavio pitanje odgovornosti za takvo ponašanje. Ukazao je da je u KAP-u uveden stečaj i pozvao Vladu da bude oprezna u odnosu na tužbe koje su pokrenute u vezi sa KAP-om. Informisao je Odbor da je radnicima rečeno, kada je uveden stečaj, da će se proizvodnja u KAP-u zaustaviti i da je po tom pitanju potrebno nešto preduzeti, te da je predstečaj, iako formalno ne postoji, u KAP-u postojao i da je trebalo da traje mjesec dana, ali da je trajao kraće i da je potom uslijedio „obračun“ sa radnicima, uprkos javnim obećanjima predsjednika Vlade da će se prema radnicima KAP-a adekvatno postupiti u smislu otpremnina i ostalog. Upoznao je Odbor da Udruženje bivših zaposlenih u KAP-u ima tri zahtjeva i to:

plaćanje beneficiranog radnog staža i plaćanje zaostalih doprinosa, otpremnine i stambena politika. Ukazao je na slučaj da su sredstva opredijeljena za stambena pitanja, aktivnostima sindikata, prešla u vlasnički dio vlasnika KAP-a. Ukazao je da je Udruženje angažovalo advokata i da su njegovim aktivnostima radnicima uplaćeni doprinosi za beneficirani radni staž. Podsjetio je i na izjavu predsjednika sindikata koji "hvali odlaženje radnika u penziju" i ukazao da su oni koji su ranije otišli u penziju uskraćeni, kao i da im je po tom osnovu penzija, takođe, smanjena, što se nije očekivalo. U vezi sa otpremnama, naveo je da je advokatu Udruženja saopšteno iz Vlade, da će se to realizovati, ali da se mora sačekati. Takođe, naveo je da je od advokata traženo da napravi dogovor oko iznosa i roka isplate otpremnina (17 hilj €), ali se to odugovlačilo, te da je potom uslijedila obustava isporuke aluminijuma, ali i ukazao da je sve ostalo u fabrici funkcionisalo. Naveo je i da su radnici zbog navedenog, nepravedno optuživani i politički etiketirani. Na kraju, iskazao je očekivanja da će skupštinski zaključci koji se odnose na radnike KAP-a biti ispoštovani.

Poslanik, **Aleksandar Damjanović**, naveo je da je Udruženje bivših radnika KAP-a u kontinuitetu obavještavalo Skupštinu o položaju radnika, te da je, imajući u vidu zaključak i protok vremena od kada je usvojen, to i bio motiv da se predstavnici Udruženja pozovu na sjednicu Odbora. Podsjetio je da se i dalje ne izvršava obaveza stečajnog sudije, iz Zakona o zaštiti državnih interesa u rudarsko - metalurškom sektoru Crne Gore, koji se odnosi na dostavljanje predloga odluke o prodaji Skupštini Crne Gore na saglasnost, što pravi problem i u funkcionisanju KAP-a. Takođe, podsjetio je da Montenegro Bonus vrši upravljanje KAP-om oko 10 mjeseci pri čemu je nekoliko puta tražena informacija o tome koliko košta upravljanje KAP-om od strane Montenegro Bonusa i da li se u ovih 10 mjeseci, uslovno rečeno, ostvaruje pozitivan rezultat. Osvrnuo se i na stav Senata DRI i ponovio da nigdje u Zakonu o stečaju nije eksplicitno definisano da je zabranjeno vršiti reviziju ako je privredno društvo u stečaju i ukazao da je bilo korisno da je urađena revizija dugova KAP-a. U odnosu na Studiju dugoročne održivosti aluminijumske industrije, iskazao je mišljenje da bi ista dobila na važnosti upravo u kontekstu stečaja, jer bi dala podlogu na bazi koje bi, ukoliko Skupština Crne Gore bude donosila odluku o prodaji KAP-a, istu i donijela. Vezano za dio zaključaka koji se odnosi na prava radnika i bivših zaposlenih, podsjetio je da je u Skupštini u dva navrata kroz zaključke osnaženo to da je Vlada dužna da obezbijedi uslove za puno poštovanje svih zakonskih obaveza i obaveza predviđenih kolektivnim ugovorom, prema zaposlenima u KAP-u i Rudnicima boksita, kao i za izmirenje postojećih obaveza nastalih na zakonom zasnovanim pravima iz radnog odnosa. Ponovio je da treba identifikovati, sa stanovišta sindikata i bivših zaposlenih, sve ono što se potražuje i da se za to dobiju pisani odgovori nadležnih institucija. Imajući u vidu navedeno, iskazao je stav da je potrebno da Parlament, kroz mogućnost predlaganja zaključka, pomogne u rješavanju dijela obaveza i na taj način da svoj doprinos opstanku aluminijumske industrije i čitavog repro lanca.

Poslanik **Nebojša Medojević**, povodom najavljene tužbe ruskog investitora CEAC-a, bio je mišljenja da treba razmisliti o tome ko je donosio odluke o privatizaciji KAP-a i da taj neko snosi odgovornost. Imajući u vidu navedeno, istakao je da je Vlada Crne Gore u svom punom kapacitetu, ne samo 2005. godine, nego od 1990. godine i prvih aranžmana sa KAP-om donosila suvereno, samostalno, sve odluke vezane za KAP. Bio je mišljenja da treba, u formi zaključka, obavezati i potom organizovati posebnu sjednicu Odbora za ekonomiju, finansije i budžet na kojoj će predstavnik Vlade Crne Gore informisati članove Odbora o tužbama CEAC-a, o iznosima tužbenih zahtjeva, o pravnom osnovu koji CEAC koristi i na kojoj bi se prezentovale osnovne pretpostavke u konceptu odbrane države Crne Gore od „napada“ CEAC-a. Takođe, naveo je da je veoma teško braniti državne interese u odnosu na stranu kompaniju, kada kompanija ima dobar pravni osnov, kao i da će sve troškove snositi građani Crne Gore. Poslanik Medojević je, takođe, bio mišljenja da stečajni upravnik u KAP-u krši zakone Crne Gore, jer bez ikakvih kriterijuma procjenjuje zahtjeve investitora, kao i da je drugi javni oglas raspisan suprotno Zakonu o zaštiti državnih interesa u rudarsko - metalurškom sektoru i naveo da je stečajni postupak i Zakon o stečaju veoma nedorečen kada je u pitanju stečaj u velikim privrednim sistemima. Istakao je da prodaja KAP-a nosi sa sobom niz pravnih, političkih i finansijskih aranžmana i naveo da uplata od 28 mil € za imovinu ne garantuje nastavak proizvodnje i da se kroz prenamjenu zemljišta može napraviti gradsko građevinsko zemljište. Takođe, pozvao je Ustavni sud da u skladu sa svojim poslovnikom, prije nego što zakaže sjednicu na kojoj će odlučivati o tome da li je Zakon o zaštiti državnih interesa u rudarsko-metalurškom sektoru u skladu sa Ustavom, zakaže javnu raspravu sa onima koji su pisali zakon i ekspertima, kako bi se iznijeli argumenti. Kada su u pitanju prava radnika, naveo je da, kada se uđe u stečaj, imovina ide u stečajnu masu i da se sva potraživanja dobijaju iz stečajnog postupka i to je ono što im je zakonom zagarantovano, kao i da sva ostala obećanja predstavljaju politička obećanja koja će da plate građani Crne Gore. Ukazao je da Demokratski front ima drugačiji koncept, da sve radnike u Crnoj Gori koji su žrtve tranzicije obešteti iz jednog tranzicionog fonda kojim bi se prelivao novac od zaplijene nelegalno stečene imovine i da ima jednak odnos prema svim radnicima koji su izgubili svoja radna mjesta i svoja prava.

Poslanik, **Aleksandar Damjanović**, bio je mišljenja da je dužnost poslanika, da pozovu stečajnog sudiju, da shodno članu 3, stav 4 Zakona o zaštiti državnih interesa u rudarsko-metalurškom sektoru, dostavi Skupštini Crne Gore odluku o prodaji imovine i, s tim u vezi, naveo da je na sjednici Skupštine tražio od predsjednika Skupštine da obavijesti o razlozima zbog kojih još uvijek nije dostavljena navedena odluka. Podsjetio je da je 28. februara donošena odluka o prodaji imovine, i da je od tada prošlo gotovo 7 nedjelja, što je predug period za dostavljanje navedene odluke.

Poslanik, **Strahinja Bulajić**, postavio je pitanje šta je epilog donošenja zaključaka Skupštine u više navrata, s obzirom da je neizvjesno definisanje isporuke električne energije KAP-u u jednom dijelu proizvodnje i da u drugom dijelu nijesu izvršene

obaveze prema zaposlenima i bivšim zaposlenima. Iskazao je neslaganje sa izjavom predstavnika Ministarstva ekonomije u vezi sa razlozima zbog kojih nije urađena Studija dugoročne održivosti aluminijumske industrije. Ukazao je da su problemi vezani za KAP počeli davno i da je nedugo po preuzimanju KAP-a, CEAC podnio tužbu, zbog navodnih prevara, i da je potom sklopljen Ugovor o poravnanju, koji je po njegovom mišljenju katastrofalan. U odnosu na izlaganje predstavnika DRI, iskazao je stav da u Zakonu o stečaju ne postoji decidna norma, kojom se zabranjuje da DRI može da vrši reviziju dugova KAP-a. U odnosu na investitore ukazao je da je stvar je Vlade šta će ponuditi i potpisati, te koliko će „otvoriti vrata“ za određena činjenja. Nevjerovatnim je okarakterisao da su, s obzirom na kvalitet crvenog boksita iz okoline Nikšića, Rudnici boksita došli u situaciju u kakvoj jesu. Na kraju, konstatovao je da zaključci Skupštine nijesu u potpunosti sprovedeni i iskazao dilemu da li se zadržati na konstataciji da nijesu sprovedeni zaključci ili će se donijeti zaključak kojim će se konstatovati stanje i ispitati odgovornost.

V.D. Generalnog direktora Direktorata za industriju i preduzetništvo u Ministarstvu ekonomije, **Dragan Kujović**, ukazao je da je Zakonom o stečaju definisan institut koji se zove prethodni stečajni postupak i koristi se u slučajevima kao što je bilo u KAP-u i da taj postupak traje najduže 30 dana. Naveo je da je cilj Vlade, kao podnosioca zahtjeva o otvaranju stečajnog postupka, da se stvore preduslovi da kompanija može održivo da posluje i da se povjerioci sa neizmirenim potraživanjima izmire na najbolji i najefikasniji mogući način, i da je to upravo ono što je u skladu sa Zakonom o stečaju i što je ingerencija stečajnog suda, odnosno stečajnog upravnika. Takođe, naveo je da je intencija Vlade da se na ovaj način „dobije“ vlasnik koji je sposoban da u KAP-u organizuje proizvodnju i na taj način uposli radnike. U odnosu na prenamjenu zemljišta, obavijestio je Odbor, da je prenamjena tražena u smislu proglašenja kompletne imovine u industrijsku zonu, jer u ovom terentku ona nije definisana u industrijskoj zoni i da je to u funkciji proizvodnje, a ne suprotno. U odnosu na iskazane stavove u vezi sa Studijom dugoročne održivosti razvoja aluminijumske industrije, postavio je pitanje svrsishodnosti izrade iste, ukoliko država nema namjeru da povрати vlasništvo u KAP-u.

Član Senata Državne revizorske institucije, **Branislav Radulović**, podsjetio je da je DRI vrlo promptno odradila reviziju državnih garancija izdatih KAP-u i onih koje se odnose na: Željeznicu, Pobjedu i Željezaru, gdje je situacija ne manje loša, a za koje u javnosti nije postojalo toliko interesovanje. Takođe, podsjetio je da je obezbijedena kompletna dokumentacija za potrebe vršenja revizije dugova KAP-a i da je predata državnom tužiocu, te da je DRI ušla u postupak revizije, no da je tada u julu mjesecu donijeta odluka da taj privredni subjekat ide u stečaj. Obrazložio je da je odlučeno da se stečaj vrši kroz institut bankrota i da je kao takav, stečajni postupak hitan, te da u tom postupku nije dozvoljen zastoj i prekid postupaka, i da se vodi na imperativni način, isključivo utvrđen Zakonom o stečaju. Podsjetio je da je vrhovna državna revizija obezbijedila i nalaz komercijalnog revizora koji nikada nije raspravljan na organima

upravljanja ovog privrednog subjekta jer isti nijesu postojali, kao i da je komercijalno društvo za reviziju utvrdilo iznos potraživanja koji ni jednog trenutka nije osporen. Takođe, ukazao je da stečajni upravnik ima nesporno, suvereno, apsolutno, nedjeljivo i jedino pravo, između ostalog, da utvrdi osnovanost, obim i prioritet prijavljenih potraživanja i angažuje odgovarajuće stručnjake koji će utvrditi pouzdanost podataka koje je podnio stečajni dužnik i da se ispita i isplati na teret stečajne mase, kao i da isključivo pravo odlučivanja validnosti dostavljene dokumentacije ima stečajni upravnik i da se u svakom trenutku može obratiti vrhovnoj državnoj reviziji. Napomenuo je da jedina pravna osnova da DRI izvrši reviziju, jeste da joj se za to obrati Stečajni sud.

Poslanik, **Mladen Bojanić** naveo je da Vlada ni 2009. godine kada je potpisan Ugovor o poravnanju sa ruskim vlasnicima u KAP-u, ni 2011. kada je bilo riječi o garancijama, nije tražila izjašnjenje od Skupštine o navedenom. Poslanik Bojanić ocijenio je da nema dovoljno informacija ni u odnosu na aktivnosti Montenegro Bonusa u KAP-u i podsjetio da je prije godinu dana na Odboru odbijena njegova inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja ministra ekonomije Vladimira Kavarića, ministra saobraćaja i pomorstva Ivana Brajovića i ministra kulture Branislava Mićunovića o izdatim garancijama u 2010. i 2011. godini, a koje se odnose na pet korisnika: Kombinat aluminijuma ad Podgorica, Željezaru ad Nikšić, Željezničku infrastrukturu Crne Gore ad Podgorica, Željeznički prevoz Crne Gore ad Podgorica i Pobjeda ad Podgorica.

Poslanik, **Rešid Adrović**, iskazao je stav da je nepotrebno raditi Studiju održivosti ako se pokaže da je stečajni sudija u drugom tenderu uradio sve u skladu sa zakonom i da je logično da onaj ko se javi kao kupac radi Studiju održivosti. Takođe, naveo je da Studija košta, a u zaključcima se ne kaže ko bi to finansirao. U vezi sa zaključim koji se odnose na reviziju dugova KAP-a saglasio se sa stavovima DRI. Ocijenio je da postoji mnogo nelogičnosti i iskazao uvjerenje da je Vlada uradila sve kada su interesi radnika u pitanju. Ukazao je da, i pored KAP-a, u Crnoj Gori ima još preduzeća koja su u stečaju, npr: u Beranama, Rožajama, Bijelom Polju, čemu nije posvećena dovoljna pažnja.

Poslanik, **Nebojša Medojević**, ocijenio je da KAP ne funkcioniše u pravnom sistemu zato što postoje privatni interesi tajkuna i moćnih, domaćih i međunarodnih, političara. Ukazao je da je Vlada trebalo da raskine ugovor, umjesto pokretanja stečaja te da je, kad je već donijela odluku o stečaju, morala imati Studiju održivosti. Takođe, naveo je i da je sva odgovornost prebačena na stečajnog upravnika i postavio pitanje po kojem članu Zakona o stečaju, stečajni upravnik u procesu bankrota pregovara sa ponuđačem i kakva je njegova ingerencija da pregovara o cijeni struje i subvencijama za električnu energiju. Ponovio je stav, da Demokratski front smatra da Kombinat aluminijuma treba da ostane u državnom vlasništvu i da treba sprovesti jedan novi model restrukturiranja i modernizacije, novog menadžmenta i investiranja, sa partnerima koji bi razvijali određene proizvodne grane, povećali stepen prerade i napravili jedan gigant zajedno sa energetskektorom. Na kraju, ocijenio je da ako

država hoće da se odbrani treba da podigne krivične prijave protiv onih koji su vodili postupke u prethodnom periodu.

Poslanik, **Veljko Zarubica**, saglasio se sa konstatacijama da KAP treba održati, kao i postavio pitanje da li je tumačenje Ministarstva ekonomije, da se ne mogu isplatiti određena potraživanja, koje je naveo predstavnik sindikata Rudnika boksita, Borislav Bojanović, zvanično. Takođe, zatražio je decidan stav predstavnika Ministarstva ekonomije da li Zakon o finansiranju političkih partija može uticati na rješavanje problema socijalnog programa za radnike Rudnika Boksita.

Predstavnik Udruženja bivših radnika KAP-a, **Nikola Raković**, ponovio je da je Skupština Crne Gore donijela zaključke da radnici budu adekvatno otpremljeni i da radnici očekuju pozitivan odgovor Odbora za ekonomiju, finansije i budžet kada je u pitanju rješenje njihovog problema. Takođe, naveo je da je ministar ekonomije, dr Vladimir Kavarić, negirao da postoje zahijevi od radnika KAP-a i ako su oni tri mjeseca pokušavali da stupe sa ministrom u kontakt.

Poslanik, **Srđan Milić** naveo je da zaljucci Skupštine Crne Gore od 30. aprila 2013. godine koji se odnose na KAP predstavljaju jedinu nadu radnicima da ostvare svoja prava. Takođe, bio je mišljenja da nema potrebe baviti se pričom da li Zakon o finansiranju političkih partija sprječava određene isplate i naveo da nakon rasprave o realizaciji navedenih zaključaka treba predložiti odgovarajuće ocjene i stavove, koje bi se odnosile na potrebu da se pozove stečajni upravnik u KAP-u da dostavi predlog odluke i to oročiti odgovarajućim datumom; da se pozove Ministarstvo finansija da ispuni sve obaveza koje su predviđene zaključcima Skupštine Crne Gore od 30 aprila 2013. godine i naglasiti da je u skladu sa članom 97, 98, 99 i 100 Zakona o radu jasno definisano kakva su prava i obaveze onih radnika koji su u stečaju ukoliko se iz stečajne mase ne mogu dobiti sredstva. Takođe, ukazao je da treba pružiti maksimum kako bi se ispunili zahtijevi koji vode rješavanju problema i ispunjenju socijalnog programa za radnike Rudnika Boksita i naveo da Crna Gora, ako hoće da bude država socijalne pravde, treba da preuzme navedene obaveze i isplati radnike.

Predsjednik Odbora, **Aleksandar Damjanović**, na kraju naveo je da će povodom održane sjednice Odbor, ukoliko članovi Odbora ocijene potrebnim i na bazi dostavljenih predloga, donijeti određene ocjene i stavove, odnosno zaključke.

Nakon obavljene rasprave, Odbor je podnio Skupštini sljedeći

IZVJEŠTAJ

I Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, razmotrio je realizaciju Zaključka Skupštine Crne Gore, br. 00-72/12-2/42, od 27. decembra 2013. godine, objavljenog u „Službenom listu Crne Gore“ br. 61/13, koji se odnosi na Kombinat aluminijuma AD Podgorica, a koji takođe, podrazumijeva i realizaciju zaključaka Skupštine Crne Gore, br. 00-72/12-2/36, od 30. aprila 2013. godine, objavljenih u „Službenom listu Crne Gore“ br. 21/13.

V.D. Generalnog direktora Direktorata za industriju i preduzetništvo u Ministarstvu ekonomije, **Dragan Kujović**, naveo je da se, imajući u vidu 32. sjednicu Odbora, održanu 4. novembra 2013. godine, kada je razmatrana realizacija zaključaka Skupštine Crne Gore br. 00-72/12-2/36, od 30. aprila 2013. godine, pozicija Ministarstva ekonomije i stavovi nijesu promijenili. U odnosu na obavezu Vlade iz zaključka Skupštine, koja se odnosi na izradu Studije dugoročne održivosti i razvoja aluminijumske industrije u Crnoj Gori, koju bi uradio stručni tim sastavljen od domaćih i stranih eksperata, ponovio je stav da samim činom uvođenja stečaja u KAP-u, takva Studija gubi smisao. Takođe, naveo je da je potrebno obratiti pažnju i voditi računa o tome da je CEAC, odnosno En+ grupa, podnijela protiv države Crne Gore dva arbitražna postupka. Ponovio je da je stečaj pokrenut u skladu sa Zakonom o stečaju i da je, shodno Zakonu, potrebno zaštititi interese povjerilaca i kroz navedeni postupak obezbijediti da KAP dobije novog vlasnika i nastavi sa radom. U vezi sa zaključkom, koji se odnosi na prava radnika, ukazao je da su radnici, kao i ostali povjerioci, prilikom uvođenja stečaja, bili u prilici da prijave svoja potraživanja i da su to i uradili i podsjetio na obećanje Vlade, da radnici KAP-a i Rudnika boksita, koji ostanu bez posla mogu računati na određeni nivo otpremnine. S obzirom na navedeno, iskazao je stav da je ovaj zaključak ispoštovan.

Predsjednik Senata Državne revizorske institucije, **dr Milan Dabović**, podsjetio je da je Skupština Crne Gore donijela zaključak kojim je obavezala DRI da izvrši reviziju dugova KAP-a, te da je Senat DRI razmatrao mogućnost realizacije tog zaključka i o tome obavijestio javnost 16. oktobra 2013. godine. Podsjetio je da je u julu 2013. godine otvoren stečajni postupak u KAP-u i da je od tog momenta, shodno Zakonu o stečaju i poštujući pozitivne zakonske propise, Senat DRI ocijenio da ne postoje mogućnosti da se DRI dalje angažuje kada je u pitanju revizija dugova KAP-a.

Član Senata Državne revizorske institucije, **Branislav Radulović**, podsjetio je da je DRI vrlo brzo odradila reviziju državnih garancija izdatih KAP-u. Takođe, podsjetio je da je obezbijedena kompletna dokumentacija za potrebe vršenja revizije dugova KAP-a i da je predata državnom tužiocu, te da je DRI ušla u postupak revizije, no da je tada u julu mjesecu donijeta odluka da taj privredni subjekat ide u stečaj. Obrazložio je da je odlučeno da se stečaj vrši kroz institut bankrota. Podsjetio je da je vrhovna državna revizija obezbijedila i nalaz komercijalnog revizora koji nikada nije raspravljan na organima upravljanja ovog privrednog subjekta jer isti nijesu postojali, kao i da je

komercijalno društvo za reviziju utvrdilo iznos potraživanja koji ni jednog trenutka nije osporen. Napomenuo je da jedina pravna osnova da DRI izvrši reviziju, jeste da joj se za to obrati Stečajni sud.

U radu sjednice Odbora, u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore, učestvovali su predstavnici sindikalnih organizacija KAP-a i Rudnika boksita: Sindikalne organizacije radnika proizvodnje aluminijuma; Samostalnog sindikata Rudnika boksita; Sindikata radnika Rudnika boksita, kao i predstavnici Udruženja bivših radnika – penzionera KAP-a, koji su iznijeli svoje viđenje problema u odnosu na realizaciju zaključka i probleme sa kojima se susreću zaposleni i bivši zaposleni u KAP-u, odnosno zaposleni u Rudnicima boksita. U skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine, rad sjednice pratio je i predstavnik NVO „Institut Alternativa“.

II U raspravi o realizaciji skupštinskog zaključka iznijeta su različita mišljenja i stavovi, koji se mogu rezimirati na sljedeći način:

- a) U odnosu na Studiju dugoročne održivosti i razvoja aluminijumske industrije u Crnoj Gori, bilo je različitih mišljenja, od onih da je izrada Studije izgubila smisao pokretanjem stečaja, do onih da bi ista dobila na važnosti upravo u kontekstu stečaja, jer bi dala podlogu na bazi koje bi, ukoliko Skupština Crne Gore bude donosila odluku o prodaji KAP-a, istu i donijela.
- b) U Zakonu o stečaju nije eksplicitno definisana zabrana vršenja revizije od strane Državne revizorske institucije ako je privredno društvo (u ovom slučaju KAP) u stečaju i ukazano da je bilo korisno da je urađena revizija dugova KAP-a kako bi se i na taj način evidentirali dugovi.
- c) Stečajni sudija Kombinata Aluminijuma a.d Podgorica još uvijek nije shodno članu 3, stav 4 Zakona o zaštiti državnih interesa u rudarsko-metalurškom sektoru, dostavio Skupštini Crne Gore na saglasnost Odluku o prodaji KAP-a strateškom investitoru, što s obzirom na protok perioda od donošenja Odluke još više usložnjava problem.
- d) Predsjednik Odbora direktora Montenegro Bonus d.o.o još uvijek nije dostavio informaciju koja je zatražena sa 32. sjednice Odbora održane 4. novembra 2013. godine, a koja se odnosi na cijenu koštanja upravljanja KAP-om, kao i poslovni rezultat kompanije u proteklom periodu.
- e) Zakon o finansiranju političkih partija nema retroaktivno dejstvo i ne može uticati na rješavanje problema socijalnog programa za radnike. Ukazano je na potrebu da Ministarstvo finansija ispuni sve obaveza koje su predviđene zaključcima Skupštine Crne Gore od 30 aprila 2013. godine, imajući u vidu da su članom 97, 98, 99 i 100 Zakona o radu jasno definisano kakva su prava i

obaveze onih radnika koji su u stečaju, ukoliko se iz stečajne mase ne mogu dobiti sredstva. U tom smislu je sugerisano da zaposleni i bivši zaposleni u KAP-u i Rudnicima boksita dostave Ministarstvu ekonomije svoje zahtjeve i o tome obavijeste Odbor.

- f) Ukoliko Odbor za ekonomiju, finansije i budžet ocjeni potrebnim, Odbor će sazvati posebnu sjednicu Odbora na kojoj bi predstavnik Vlade Crne Gore informisao članove Odbora o tužbama CEAC-a i iznosima tužbenih zahtjeva, pravnom osnovu koji CEAC koristi, kao i na kojoj bi se prezentovale osnovne pretpostavke u konceptu odbrane države Crne Gore u arbitražnom postupku.
- g) Ukazano je na mogućnost, odnosno potrebu da Skupština Crne Gore, donese ocjene i stavove, odnosno, zaključke, u cilju, prije svega, rješavanja problema radnika KAP-a, bivših zaposlenih u KAP-u i Rudnicima boksita, kao i na potrebu da se rasprava o realizaciji Zaključka Skupštine od 27. decembra 2013. godine obavi i na sjednici Skupštine.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Aleksandar Damjanović.

* * *

Sjednica je završena u 14:10 časova.

Sastavni dio zapisnika čini i audio zapis sa sjednice.

SEKRETAR ODBORA
Nađa Vukićević, s.r.

PREDJSEDNIK ODBORA
mr Aleksandar Damjanović, s.r.